

Сравнително изследване и оценка на вариантите за обществен превоз на пътници по маршрута Русе, България - международно летище „Хенри Коанда“ в Букурещ, Румъния

инж. д-р Димитър Грозев

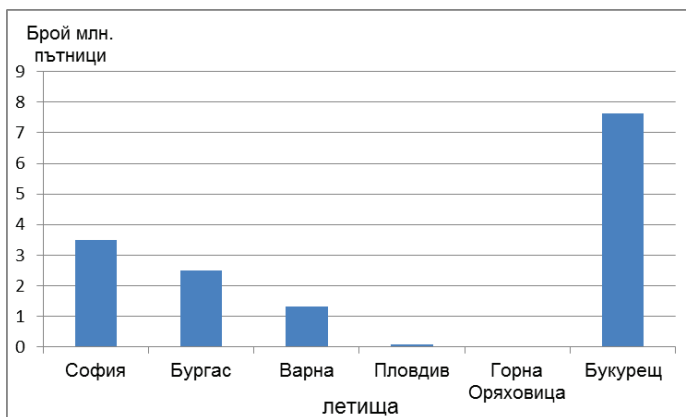
Comparative study and evaluation of options for public transportation of passengers on the route Ruse, Bulgaria - International Airport "Henri Coanda" Bucharest, Romania. Based on studies of passenger flows were investigated options for public transport from the city of Ruse, Bulgaria to International Airport "Henri Coanda" Bucharest, Romania with rail; bus and cars (private and leased). Is evaluated as the most effective passenger transport by taxi car.

Keywords: passengers, route, taxi car, international airport.

ВЪВЕДЕНИЕ

Обемът работа на въздушния транспорт в последните 15-20 години непрекъснато се увеличава, поради намаляване цените на билетите и съвременната глобализация. На територията на страната има пет летища - София, Варна, Пловдив, Бургас и Горна Оряховица ("кargo летище"). Пътниците, от трансграничните райони на страната, често използват и летищата от съседните държави: Букурещ в Румъния, Солун в Гърция, Атина в Гърция и Истанбул в Турция. Летище „Хенри Коанда“ в Букурещ е сравнително най-близко за пътници от град Русе и региона.

Средната натовареност на българските летища и международното летище „Хенри Коанда“ е показана на (фиг. 1.) [2, 4].

Фиг. 1. Брой пътници по летища, 2013 год.

Поради стратегическото разположение на гр. Русе, пред транспортните фирми в града, е поставена нова възможност за превоз на пътници до адреси в Румъния.

Една от най-често използваната дестинация е летището „Хенри Коанда“ в Букурещ (второто летище в квартал „Баняса“ не работи от 2012 год.). По предварителни наблюдения близо 90% от общия брой, на трансграничните превози на пътници, е до летището в Букурещ. Затова в настоящата работа е направено едно сравнително изследване и оценка на пътническите превози от Русе до Букурещ и обратно.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Възможни са няколко варианта за превоз по маршрута Русе, България - летище „Хенри Коанда“ в Букурещ и обратно [5].

Първи вариант - използване на железопътен транспорт. Това може да се осъществи посредством два влака, които тръгват от жп гара Русе до жп гара „Норд“ в Букурещ и обратно. Важно е да се отбележи, че всеки пътуващ трябва сам да осигури придвижването си до жп гара Русе и жп гара „Норд“, Букурещ. Допълнително се появява проблема с пътническия багаж и интервалите от време между пристигането на летището и часа на полета и обратно. В таблица 1 е показано разпределението на показателите на този вид превоз.

Таблица 1

Стойности на показателите при извършване на обществен превоз на пътници с жп транспорт по маршрута Русе - летище „Хенри Коанда“, Букурещ

Маршрут	Разстояние, км.	Време за пътуване, min.	Цена на превоза, лв.
От адрес – Жп гара Русе	5	20	5
Жп гара Русе – Жп гара „Норд“, Букурещ	80	180	20
Жп гара „Норд“, Букурещ – летище „Хенри Коанда“, Букурещ	15	30	20
ОБЩО	100	230	45

Втори вариант - използване на превоз от автогара Русе и автогара „Филарет“ в Букурещ. В момента три транспортни фирми предлагат тази услуга. Тук също има проблем с пътническия багаж и интервалите от време между пристигането на летището и часа на полета и обратно. В таблица 2 са показани стойностите на показателите на този вид превоз.

Таблица 2

Стойности на показателите при извършване на обществен превоз на пътници с автобусен транспорт по маршрута Русе - летище „Хенри Коанда“, Букурещ

Маршрут	Разстояние, км.	Време за пътуване, min.	Цена на превоза, лв.
От адрес – автогара гара Русе	5	20	5
Автогара гара Русе – автогара „Филарет“, Букурещ	80	120	20
Автогара „Филарет“, Букурещ – летище „Хенри Коанда“, Букурещ	20	30	20
ОБЩО	105	170	45

Трети вариант - използване на таксиметрови автомобили. При този вариант превоза започва от адреса на пътника и завършва на международното летище в Букурещ (таблица 3).

Таблица 3

Стойности на показателите при извършване на обществен превоз на пътници с таксиметров автомобил по маршрута Русе - летище „Хенри Коанда“, Букурещ

Маршрут	Разстояние, км.	Време за пътуване, min.	Цена на превоза, лв.
Адрес – летище „Хенри Коанда“, Букурещ	90	120	90/45
ОБЩО	90	120	90/45

След направен анализ на данните от таблиците 1, 2 и 3 е определено следното:
 -общото време за придвижване от „врата до врата“ е най-малко при таксиметровите превози - 120 мин, което е с 29,41% по-малко спрямо автобусните и 47,82% спрямо жп превозите;

-при таксиметровите превози, пътникът е освободен от „грижата за багажа“ по време на цялото пътуване. Няма нужда от прехвърляне от едно превозно средство в друго;

-не се налага съгласуване на часовете за пътуване с различните видове транспорт, защото пътуването се извършва от „врата до врата“;

-понеже не се налага смяна на превозно средство, „загубеното време“ за чакане по спирките и време за пътуване е най-малко. Следователно може да се каже, че най-подходящият и удобен за пътуване е превозът с таксиметров автомобил.

Предимствата на таксиметровите превози обуславят тяхното широко използване.

Законът за движение по пътищата [1] и Наредба №34 за таксиметровите превози на пътници [3], не ограничават извършването на таксиметрови превози извън територията на страната и в частност на територията на Република Румъния.

Изследване в условията на една русенска таксиметрова фирма за 2013 година показва разпределението на броя пътници в един таксиметров автомобил при пътуване от и до летище „Хенри Коанда“ в Букурещ (фиг.2). От направения анализ е определено, че 67% от курсовете са с един или двама пътници и 42% са само с един. Това показва, че 58% от пътуванията с таксиметров автомобил са извършени на цена равна на тази на жп и автобусния транспорт или по-малка.

Фиг. 2. Процентно разпределение на броя пътници в един таксиметров автомобил за един курс

От наличните около 600 таксиметрови автомобили в град Русе повече, от 60 извършват превози от и до летище „Хенри Коанда“ в Букурещ [6]. Изследването е направено в условията на фирма „Хепи“ ООД, работеща под запазената търговска марка **to4nite 22 22** и имаща пазарен дял над 40% от този вид превози. Останалият пазарен дял се разпределя както следва: 55% между 7-8 по-малки превозвачи, опериращи с до 5 таксиметрови автомобили и около 5% заема 1 таксиметров превозвач, който обслужва VIP клиенти. Изследванията за период от последните три години показват, че пътникопотока от и към летището в Букурещ ежегодно бележи ръст с от 10 до 15%.

Класификацията, на най-често използваните марки таксиметрови автомобили според превозвачите, е направена на база изискванията за комфортно пътуване и нуждата от обем за багаж при този вид пътувания (таблица 4).

Таблица 4

Класификация на таксиметровите автомобили, използвани при трансгранични превози до летище „Хенри Коанда“ в Букурещ и обратно

Клас	Вместимост на МПС без водача - брой пътници и обем за багаж	Марки таксиметрови автомобили
A+	до 6 пътника и до 3000 л. багажен обем	VW Caddy, Citroen Jumpy, Renault Espace
A	до 4 пътника и до 1500 л. багажен обем	Citroen Berlingo, Renault Kangoo, Opel Zafira, Dacia Logan Combi, Dacia Lodgy, Renault Scenic, VW Passat Combi, VW Touran, Mercedes E280, Skoda Superb, Skoda Octavia Combi
B	до 3 пътника и до 800 л. багажен обем	Chevrolet Lacetti Nubira Combi, Renault Megan, Skoda Octavia Sedan
C	до 2 пътника и до 400 л. багажен обем	Dacia Logan Sedan, Chevrolet Aveo

От данните в таблица 4, като се използва направената класификация, може да се изчисли, по формула (1), максималният брой пътници, който може да бъде превозен от наличните таксиметрови автомобили, работещи по линията Русе – летище „Хенри Коанда“, Букурещ – Русе.

$$Q_{cp} = \frac{2.A_1 + 3.A_2 + 4.A_3 + 5.A_4 + 6.A_5}{A}, \text{ пътн.} \quad (1)$$

където Q_{cp} е средният брой пътници, който може да се превози с наличните таксиметрови автомобили, пътн.;

A_1, A_2, A_3, A_4, A_5 - автомобилите с едно, две, три, четири, пет и шест превозени пътника.

A - броят автомобили, работещи по маршрута Русе – летище „Хенри Коанда“, Букурещ.

Получава се за $Q_{cp} = 3,68$ пътника.

Изходна база за изследване на трансграничните таксиметрови превози е броя курсове, които са направени по месеци (таблица 5).

Таблица 5

Брой курсове от и до летище „Хенри Коанда“ в Букурещ, Румъния за периода януари-май 2014 год. от **to4nite 22 22**

Месец/ Брой пътници	Януари	Февруари	Март	Април	Май
от летище „Хенри Коанда“ Букурещ	237	196	280	340	351
до летище „Хенри Коанда“ Букурещ	307	216	317	356	368
Общо	544	412	597	696	719

Едновременно в един таксиметров автомобил могат да пътуват от един до шест пътника. Фирма „Хепи“ ООД, работеща под запазената търговска марка **to4nite 22 22** има специализиран софтуер, който позволява да се организират съвместни пътувания по общ критерий.

Средният брой пътници, които се предвижват от и до летището в един таксиметров автомобил се определя по формулата

$$Q_a = \frac{q_1 + 2.q_2 + 3.q_3 + 4.q_4 + 5.q_5 + 6.q_6}{P_a}, \text{ пътн.} \quad (2),$$

където Q_a е средният брой пътници;

P_a - броят курсове за един месец;

$q_1, q_2, q_3, q_4, q_5, q_6$ - броят пътници в един таксиметров автомобил за всички курсове направени за месец, съответно пътуващи с един, двама, трима, четирима, петима или шестима пътника (фиг. 2.).

На основата на данни за периода от януари 2014 до май 2014 се получава $Q_a = 2,23$ пътника в автомобил за един курс от и до летището в Букурещ. Средната вместимост на таксиметровите автомобили, работещи по линията Русе - летище „Хенри Коанда“ в Букурещ – Русе, е 3,68 пътника получена от формула (1). Съпоставено към средната стойност 2,23 превозени пътници с един таксиметров автомобил, се получава заетост от 60,6%.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Таксиметровите превози са предпочитани за извършване на превоз на пътници по маршрута Русе - международното летище „Хенри Коанда“ в Букурещ, понеже близо 80% от пътниците използват таксиметрови автомобили.

2. Повишаването на броя на пътниците, използващи международното летище в Букурещ показва, че използването на този вид превози ще се увеличава. Ежегодният ръст е близо 15%.

3. Необходимо е да се търсят резерви за повишаване използването на таксиметровия парк по отношение на брой места (достигането на по-високи стойности от 60,6%).

ЛИТЕРАТУРА

[1] Закон за движението по пътищата. Обн. - ДВ, бр. 20 от 05.03.1999 г.; в сила от 01.09.1999 г.

[2] Интернет страница на международно летище „Хенри Коанда“ в Букурещ, Румъния, <http://www.bucharestairports.ro/>.

[3] Наредба № 34 от 06.12.1999 г. за таксиметров превоз на пътници. Обн. - ДВ, бр. 109 от 14.12.1999 г.; в сила от 14.12.1999 г.

[4] Статистически данни за превозените пътници по международните пътнически полети, извършени от/до международните летища в България, бюлетин на Асоциацията на българските авиокомпани АБА, 2013 год.

[5] Симеонов Д. Г., В. Пенчева. Взаимодействие на видовете транспорт. РУ, Русе, 2001.

[6] Отдел транспорт на Община Русе, 2014.

За контакти:

Инж. д-р Димитър Иванов Грозев “Транспорт”, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел.: 0899-809 884, e-mail: dgrozev@uni.ruse.bg

Докладът е рецензиран.